

ĪSA LETA VĒSTURE

Lai pasaules ziņu aģentūras un vietējos medijus informētu par notikumiem Latvijas teritorijā, **1919.gada 4.martā** Latvijas Pagaidu valdības Ministru prezidents Kārlis Ulmanis izdeva rīkojumu par Latvijas preses biroja izveidi. Par preses biroja jeb „Latopress” vadītāju tika iecelts redaktors un advokāts Edmunds Freivalds. Kad 1919.gada jūlijā Pagaidu valdība atgriezās Rīgā, „Latopress” birojs kopā ar citām valdības iestādēm no Liepājas pārcēlās uz Rīgu.

Laika gaitā birojs savu darbību paplašināja un **1920. gada 5. maijā** Latvijas valdība nolēma likvidēt „Latopress” un pilnvaroja telegrāfa aģentūru jeb LETA turpināt visus līdzšinējos preses biroja darbus kā iekšzemes, tā ārzemju informācijas laukā. Edmunds Freivalds darbu „Latopress” martā atstāja, savukārt viņa kolēģis un draugs Rihards Bērziņš 7. maijā ziņoja Valsts kancelejas direktoram, ka „ar šo datumu esmu uzņēmis Latvijas Telegrāfa aģentūras direktora pienākumu izpildīšanu”.

Nākamo 20 gadu laikā Rihards Bērziņš izveidoja LETA par daudzpusīgu un modernu informācijas aģentūru, kas līdzās ziņu ražošanai veidoja arī pielikumus reģionu laikrakstiem, izdeva žurnālus un grāmatas, sniedza abonēšanas pakalpojumus, un pat izveidoja Latvijā pirmo mākslas salonu.

Lai arī LETA nebija ietekmīga starptautiskās politikas mērogā, tā tika cienīta un atzīta Eiropas respektablāko ziņu aģentūru vidē, ar kurām LETA slēdza savstarpējās sadarbības līgumus, kā arī spēlēja nozīmīgu lomu Latvijas

ārpolitikā, nodrošinot to ar atbilstošu informāciju.

Tomēr okupācijas vara Bērziņu 1941. gada jūnijā apcietināja un izsūtīja uz Krieviju, kur viņš mira. Mocekļu gaitas bija lemtas arī citiem šī laika LETA darbiniekiem.

No 1940. gada 19. jūlija līdz 10. oktobrim LETA vadīja kādreizējais „Jaunāko Ziņu” līdzstrādnieks Indriķis Kaģis, bet vēlāk par pilntiesīgu Latvijas Telegrāfa aģentūras LETA atbildīgo vadītāju tika iecelts biedrs Vladimirs Šinkavecs. LETA darbinieki līdzās cenzētām vietējām ziņām bija spiesti tulkot un kompilēt TASS ziņu lenti. Latvija tika izslēgta no pasaules ziņu aprites.

1941. gada vasarā, vācu okupācijas sākumposmā, par LETA lietu kārtotāju tika iecelts ilglaicīgais LETA vicedirektors Kārlis Roze, bet jau rudenī viņu nomainīja vācu ierēdņi. TASS vietā stājas DNB - Deutsche Nachrichtenburo. Latviešu preses izdevumos LETA vārds vairs nav, parādās ziņu avots LD, un visticamāk, ar LD apzīmē „Lettische Landesdienst”. Kara otrajā daļā, pasliktinoties situācijai Austrumu frontē, vācu kultūras politikas akcenti iekarotajās teritorijās mainījās. LD tika dēvēta par Latvijas ziņu biroju (DNB) (das Nachrichtenburo Lettlands (DNB)), tomēr ziņu saturu noteica vācu aģentūra.

1944. gada 24. jūlijā Latvijas PSR Tautas komisāru padome Maskavā lēma par aģentūras darba atjaunošanu. 27. decembrī inventarizācijas komisija Rīgā parakstīja aktu, kas apliecināja bijušā LETA īpašuma pārņemšanu padomju ziņu aģentūras valdījumā.

Nākamajās desmitgadēs LETA jeb vēlāk dēvēta par “LATINFORM” pastāvēja kā PSRS ziņu aģentūras TASS atzars un Latvijas PSR preses izdevumos

kalpoja par gandrīz vissvarīgāko padomju propagandas sistēmas sastāvdaļu.

1990. gada pavasarī ziņu aģentūras darbinieki atjaunoja sākotnējo nosaukumu LETA. Tās jaunais direktors Aivars Baumanis Maskavā noslēdza līgumu ar TASS, kurā fiksēts, ka LETA ir Latvijas nacionālā ziņu aģentūra, kas apmainās ar ziņām ar citas valsts ziņu aģentūru, ar ko tika atjaunota arī LETA suverenitāte.

Taču 90. gadu pirmā puse, līdz pat LETA privatizācijai 1997. gadā, izvērsās dramatiska - finansiālās mazspējas un vāja menedžmenta darbības rezultātā 90 gadu beigās LETA nonāca bankrota priekšā.

1997. gada augustā sākas LETA privatizācijas process, par LETA valdes priekšsēdētāju kļuva Mārtiņš Barkāns, par viņa vietnieku - Agris Strautnieks. Pāris gadu laikā LETA atguva vadošās pozīcijas informācijas jomā Latvijā un kopš šā laika ir piedzīvojusi strauju izaugsmi un attīstību, piedāvājot mūsdienu prasībām un kvalitātei atbilstošus informācijas produktus un pakalpojumu spektru, pilnā mērā piepildot savu misiju - **Pirmie par svarīgāko!**

LETA ŠODIEN...

Nacionālā ziņu aģentūra LETA, strauji attīstoties, ir kļuvusi par informācijas līderi Latvijā, piedāvājot augstas kvalitātes ziņas un biznesa informatīvos risinājumus mediju, valsts institūcijām un organizācijām, vēstniecībām, kā arī biznesa kompānijām. Aģentūras LETA galvenie darbības virzieni:

- ❖ Ziņas
- ❖ Fotoserviss
- ❖ Arhīvs
- ❖ Mediju monitoring
- ❖ Analītiskie apskati
- ❖ Nozare.lv
- ❖ Iepirkumu datu bāze
- ❖ WAP un SMS
- ❖ Video ziņas
- ❖ Preses relīzes
- ❖ Reklāma
- ❖ Publicitātes reitingi

Tālrunis: 67222509, Fax: 67223850
E-pasts: marketing@leta.lv
Adrese: Marijas iela 2, Rīga LV 1050
www.leta.lv, www.nozare.lv

NACIONĀLĀ ZIŅU AĢENTŪRA LETA 90

